

BULLETIN nr. 74 – december 2018

2019 WORDT WEER EEN BELANGRIJK JAAR VOOR HET OPEN LANDSCHAP

Wereldwijd, nationaal en regionaal wordt volop gediscussieerd over het beperken van de CO2-uitstoot, het uitbannen van fossiele brandstoffen en het verduurzamen van de energieopwekking. Goede voornemens buitelen over elkaar heen, maar ook hier geldt: ieder voorstel heeft voor- en nadelen. Geen wonder dat velen zich mengen in de discussies, pogend breed gedragen oplossingen te vinden. Voor zover deze discussies plaats vinden in onze regio nemen wij daar actief aan deel, waarbij ons oog primair gericht blijft op het behoud van het open landschap. In 2019 zullen die discussies voortgaan en wellicht worden besluiten genomen met grote invloed op ons open landschap. Wij willen daaraan een constructieve bijdrage blijven leveren. In dit eindejaarsbulletin geven wij een overzicht van recente ontwikkelingen met daarbij de standpunten van verschillende overheden en private organisaties.

WAAR GAAT HET OVER?

	<p>HOLLAND RIJNLAND, een samenwerkingsverband van 14 gemeenten, heeft een Energieakkoord gesloten, waarin is bepaald dat deze regio in 2050 energieneutraal moet zijn. Dat betekent onder meer dat in onze regio grote aantallen windturbines moeten komen. De provincie Zuid-Holland is daar op dit moment geen voorstander van, maar op 20 maart 2019 zijn er provinciale verkiezingen en de regio gaat proberen van de nieuwe Provinciale Staten wel medewerking te krijgen.</p> <p>“WINDTURBINES ZIJN ONVERMIJDELIJK” zei Liesbeth Spies, burgemeester van Alphen a/d Rijn, portefeuillehouder Energie Holland Rijnland en voorzitter Stuurgroep Regionale Energietransitie. En burgemeester Marina van der Velden-Menting van Kaag en Braassem onderstreepte dat. De regio organiseerde drie ‘stakeholdersbijeenkomsten energie en ruimte’, waar de deelnemers ‘serious games’ moesten spelen, d.w.z. molentjes en zonnepanelen mochten neerleggen op landkaarten van ons gebied.</p>
	<p>Onze vereniging is bijzonder ongelukkig met deze amateuristische aanpak en heeft daarover een brief geschreven aan de gemeenteraad van Kaag en Braassem met een dringend beroep om invulling te geven aan het gestelde in de MRSV: <i>landschapsvisies (laten) maken om te onderzoeken op welke locaties dergelijke voorzieningen het landschap de minste schade toebrengen</i>. Zie onze website voor de volledige tekst.</p>

	<h2 style="color: red;">ENERGIEDOELSTELLING HOLLAND RIJNLAND</h2>	
<p>Eén 3 MW windturbine (tiphoogte 150 m) kan 0,03 petajoule aan energie opwekken</p>	<p>De doelstelling voor 2025 omvat onder meer het duurzaam opwekken van 2,5 petajoule Dat komt overeen met <u>86 windturbines</u> van 3MW</p>	<p>De totale opgave voor 2050 bedraagt, na alle mogelijke besparingen, 27 petajoule Dat komt overeen met <u>900 windturbines</u> van 3 MW</p>

	<h2 style="color: red;">ENERGIESLURPERS</h2>	
	<p>42% van het energieverbruik in Holland Rijnland komt van het verkeer. De auto's, die door onze regio rijden, vragen steeds meer asfalt ten koste van het groen en stoten onder meer CO2 en fijnstof uit.</p> <p>En nu mag onze regio ook nog windturbines neerzetten om hun energieverbruik duurzaam te compenseren! Andere regio's zijn dat niet van plan!</p>	
	<p>De agrarische sector verbruikt 28% van de energie in de regio Holland Rijnland.</p> <p>Er zullen nog heel wat zonnepanelen op schuurdaken gelegd moeten worden om dat op te wekken.</p>	
	<p>De luchtvaart blijft ongehinderd vliegen met BTW-loze kerosine. Mag Schiphol doorgroeien naar 540.000 vluchten per jaar? De geluidsoverlast krijgen we er gratis bij.</p> <p>Het goede nieuws: onze regio hoeft geen extra windturbines te plaatsen om de uitstoot van de vliegtuigen te compenseren. Wij kunnen dus rustig blijven vliegen. Of toch liever niet?</p>	

WAAR MOETEN DE WINDTURBINES KOMEN? WAT GEBEURT ER MET DE ADVIEZEN VAN LANDSCHAPSKUNDIGEN?

Holland Rijnland concludeert uit de stakeholdersbijeenkomsten:

*Een eerste grove inschatting leert dat de ambitie van 2,5 petajoule in 2025 invulling kan krijgen middels **opwek langs infrastructuur in de regio**, indien de restricties iets versoepeld worden. Dit voorstel wordt nu verder uitgewerkt tot een aanbod aan de provincie, samen met een regionaal ruimtelijke kader en een sociaal economisch kader voor de opwek van duurzame energie.*

Kaag en Braassem wil in 2040 energieneutraal zijn, 10 jaar vóór de regio. Locaties voor het opwekken van duurzame energie worden niet bij voorbaat beperkt tot locaties langs infrastructuur.

- windturbines hebben grote ruimtelijke invloed;
- plaatsen langs grootschalige infrastructuur (snelwegen), op grote bedrijventerreinen of op de grote scheidslijnen tussen land en water; de randen van de Zuid-Hollandse eilanden.
- plaatsen waar het waait (eilanden), waar energie gevraagd wordt (industrie) en waar ze aan kunnen sluiten bij grote landschappelijke structuren (grootschalige overgangen land-water, grote lijnvormige (infra)structuren).

Iedere overheid heeft eigen voorkeuren. Maar hoeveel gehoor krijgen de deskundigen die advies uitbrengen over onze leefomgeving? Denk aan:

- Het College van Rijksadviseurs, dat onlangs **Panorama Nederland** presenteerde;
- De Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur, die schreef over **Verbindend Landschap**;
- De Provinciaal Adviseur Ruimte en Kwaliteit (PARK) van de provincie Zuid-Holland;
- De Provinciale Adviescommissie Leefomgevingskwaliteit (PAL).

**HOE GROTER DE OPGAVE DES TE BELANGRIJKER IS HET OM
NIET OVERHAAST TE BEGINNEN, MAAR EERST GOED NA TE DENKEN**

**ONS ADVIES:
NEEM GEEN BESLUITEN OVER DE SITUATIE IN 2025
VOORDAT ER EEN DUIDELIJKE VISIE IS OP DE EINDSITUATIE IN 2050**

PANORAMA NEDERLAND

	<p>Opgesteld door het College van Rijksadviseurs: Floris Alkemade, Berno Strootman en Daan Zandbelt en aangeboden aan minister Kajsa Ollongren, december 2018</p> <p><i>“Landschap is van grote betekenis voor mensen”</i></p>
<p>De overheid, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties werken momenteel aan een klimaatakkoord. Door in het rapport het complexe vraagstuk van de energietransitie op te knippen in vijf sectorale tafels raakt het grotere plaatje van de energietransitie in de relatie tot de andere maatschappelijke opgaven steeds verder uit beeld. Dat verhoogt het risico op gemiste kansen. Een sectorale en gedecentraliseerde aanpak zorgt voor verrommeling van het landschap en dit stuit op terechte zorgen en weerstand onder brede lagen van de bevolking. Door een gebrek aan samenhang dreigen we de klimaatdoelen niet te halen en brengen we de kwaliteit van ons landschap en onze steden in gevaar. Kansen die je wel kan benutten wanneer de energietransitie vanuit een integraal perspectief wordt bekeken.</p>	

NATUUR- EN MILIEUORGANISATIES

	<p>Met betrekking tot grootschalige opwekking van energie in het buitenstedelijk gebied vraagt de Stichting Groene Hart onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none">– een samenhangende benadering voor het gehele gebied– een visie voor de komende 30 jaar en een vertaling voor de komende 5 tot 10 jaar– grote zorgvuldigheid bij vormen die een (grote) ruimtelijke impact hebben; de ruimtelijke afweging moet transparant en navolgbaar zijn en de criteria bij afwegingen op voorhand helder.
	<p>Wij waarderen de samenwerking met de Stichting Groene Hart en zullen elkaar ook in de toekomst blijven helpen om een helder geluid af te geven over de beleidsontwikkelingen in het Groene Hart.</p>

Natuurmonumenten

Nationale Landschap Enquête

Natuurmonumenten is voorstander van zonne-energie, maar pleit wel voor zorgvuldige inpassing in natuur en landschap, dus in de eerste plaats voor zonnepanelen op daken van woningen en bedrijven.
Natuurmonumenten ziet ook het belang van windenergie, maar bepleit een goede inpassing in natuur en landschap. Windmolens bij en rondom bedrijventerreinen en grootschalige infrastructurele voorzieningen passen vaak goed.

Natuurmonumenten heeft een ledenenquête gehouden met het oog op de Provinciale Statenverkiezingen Zuid-Holland 2019. Van de 3838 respondenten vindt 74% dat we geen concessies moeten doen aan waardevolle landschappen ten gunste van de energietransitie. De voorkeur gaat uit naar windmolens op zee als invulling van duurzame energie. Dit sluit aan bij de behoefte om het gebied open en groen te houden.

Natuurmonumenten

Zoek voor het plaatsen van windmolens of zonneparken het landschappelijk lelijkste stukje: bij een industrieterrein, slibdepot, snelweg of bedrijventerrein. Mede daardoor kunnen natuurgebieden in alle redelijkheid ontzien worden.
Wij roepen de overheid op de energietransitie aan te pakken met oog voor de waarde van natuurgebieden. Om de natuur écht in te zetten als bondgenoot bij het realiseren van een energieneutrale samenleving. Door te investeren in robuuste en aaneengesloten natuurgebieden die CO2 vastleggen en door natuurgebieden te ontzien.

Namens 24 natuurorganisaties

26 november 2018

Zeker met het oog op de energietransitie die ook een forse ruimtelijke impact zal hebben, is het van belang dat kwetsbare landschappen adequaat beschermd zijn. Daarbij is ook van belang om te definiëren waar landschappelijke kwaliteit uit bestaat zodat op basis hiervan criteria voor de toetsing van beleid vast kunnen worden gesteld.

**2019 WORDT WEER EEN BELANGRIJK JAAR
VOOR HET OPEN LANDSCHAP**

Onze vereniging is geen tegenstander van windturbines, maar bepleit al vele jaren dat bij het bepalen van locaties het open landschap behouden moet blijven. Plaatsing van windturbines mag geen geïsoleerde bezigheid blijven, maar moet worden bekeken in een integraal perspectief met daarbij een deskundige landschappelijke afweging. In 2019 zullen daarover opnieuw veel discussies plaats vinden en wellicht besluiten worden genomen met grote invloed op ons open landschap. Wij willen daaraan een constructieve bijdrage blijven leveren.

**Wij wensen alle inwoners van Kaag en Braassem en omstreken
een gezond en duurzaam 2019 toe.**

Wij rekenen op de voortdurende steun van onze leden.

Noteert u vast dat de
Algemene Ledenvergadering 2019
zal plaatsvinden op
donderdagavond 7 maart
in het Schoolhuis te Rijnsaterwoude

Vrijwillige bijdrage 2019

Onze oproep om de vereniging te blijven steunen met vrijwillige bijdragen heeft in 2018 gelukkig veel gehoor gevonden. Allen die gedoneerd hebben zeggen wij dank.

Ons IBAN bankrekeningnummer is : NL10 INGB 0009 3484 09 ten name van Ver tot behoud v open landschap Kaag en Braassem e.o. te Woubrugge.

Uw steun blijft ook in 2019 nodig!